

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/187/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121012228
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121012228.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného: C. E., nar. XX.XX.XXXX v R., rod. č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom E. XX, K., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom prostriedkami diaľkovej komunikácie dňa 20.12.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: Branislav E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/XX, K., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 24.01.2017, sp. zn. 2T/147/2016, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 22.10.2018, sp. zn. 2T/147/2016, a uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.01.2019, sp. zn. 4Tos/12/2019,
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 11.12.2019, sp. zn. 46T/100/2019,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 21.10.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného C. E., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom E. XX, K. t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený bol v konaní zastúpený obhajcom JUDr. Jánom Januškom, advokátom. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmienočné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to trest vo výmere 3 (tri) roky za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 24.01.2017, sp. zn. 2T/147/2016, a trest vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 11.12.2019, sp. zn. 46T/100/2019.

Odsúdený vo svojom návrhu poukázal na to, že počas výkonu trestu odňatia slobody svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Vo výkone trestu odňatia slobody je prvý krát. Počas výkonu trestu bol jeden krát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol, začal navštevovať strednú školu, gymnázium v Trnave. Počas výkonu trestu udržiava kontakt s rodinou a po prepustení má zabezpečené bývanie u rodičov v Senci, na E. ulici č. 13. Vo výkone trestu odňatia slobody si uvedomil nesprávnosť svojho konania, keď sa dostal do rozporu so zákonom. Doteraz vykonaný trest bol pre neho dostatočným poučením na to, aby sa v budúcnosti nedopustil žiadnej trestnej činnosti a nedostal sa do rozporu so zákonom.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to: hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 11.12.2019, sp. zn. 46T/100/2019, a rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 24.01.2017, sp. zn. 2T/147/2016.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou najmä vyplýva, že správanie, vystupovanie ako aj dodržiavanie stanovených noriem odsúdeným je od umiestenia v tamojšom ústave vcelku na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov sa snaží rešpektovať, plní si svoje povinnosti a dodržiava interné predpisy. Hygienické návyky má osvojené, je čistotný. Ústrojovú disciplínu dodržiava, v osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. V kolektíve odsúdených je bezkonfliktný. Funkciou z radou odsúdených nebol poverený. Doposiaľ, počas výkonu trestu, bol jedenkrát disciplinárne odmenený, mimoriadnym povolením návštevy, za rozvoj svojej osobnosti. Disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu odňatia slobody prejavil záujem o ďalšie vzdelávanie, v súčasnosti je študentom tretieho ročníka Arcibiskupského gymnázia biskupa P. Jantauscha v R. - detašovaná trieda v tamojšom ústave. Odsúdený bol, pred štúdiom na gymnáziu, v tamojšom ústave pracovne zaradený na pracoviskách s dohľadom v ústave ako aj mimo ústav. Jeho pracovná morálka a výkony boli hodnotené ako dobré. Podľa potreby a určenia sa sporadicky zaraďuje do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích priestorov oddielu. Vzťahy s vonkajším prostredím udržiava všetkými dostupnými formami s matkou a sestrou s otcom si píše a so starými rodičmi telefonuje. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na rešpektovanie pokynov príslušníkov, plnenie si povinností a dodržiavanie interných ako aj spoločenských noriem. Ďalej je vedený k potrebe preberania zodpovednosti za svoje konanie a k racionálnej sebakritike ku spáchanému trestnému. Možno konštatovať, že odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania. Resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti nie je evidované v pedagogickej dokumentácii voči odsúdenému ďalšie trestné stíhanie. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmiennečného prepustenia 27.10.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 6 (šesť) záznamov a to z rokov 2017, 2018, 2018, 2018, 2018, a 2019, prevažne za trestné činy proti iným právam a slobodám.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť s poukazom na odpis registra trestov a povahu spáchanej trestnej činnosti.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že odsúdený je vo výkone trestu prvýkrát, teda sa dá od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, počas výkonu trestu bol jedenkrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol. Taktiež počas výkonu trestu odsúdený si dopĺňa vzdelanie na Gymnáziu v Trnave, v súčasnosti je v 3. ročníku, ktorý chce ukončiť maturitou. Vo výkone trestu si uvedomil nesprávnosť svojho konania a počas výkonu trestu udržiaval kontakt so svojou rodinou. Po výkone trestu má zabezpečené bývanie u svojej matky a plánuje sa zamestnať. Vzhľadom na to, že sú splnené všetky zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie, navrhuje žiadosť odsúdeného vyhovieť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že mal dostatočne dlhú dobu na zmenu svojho myslenia a zmenil svoju osobnosť. Svoje konanie oľutoval a pochopil pravú hodnotu ľudského života.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona „Ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 Trestného zákona ku dňu 27.10.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 20.12.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého príkazy a nariadenia príslušníkov sa snaží rešpektovať, plní si svoje povinnosti a dodržiava interné predpisy. Počas výkonu trestu bol jedenkrát disciplinárne odmenený, mimoriadnym povolením návštevy, za rozvoj svojej osobnosti. Disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu odňatia slobody odsúdený prejavil záujem o ďalšie vzdelávanie, v súčasnosti je študentom tretieho ročníka Arcibiskupského gymnázia biskupa P. Jantauscha v Trnave - detašovaná trieda v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou. Odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd poukazuje na trestnú minulosť odsúdeného a jeho 6 (šesť) záznamov v registri trestov ako aj na povahu trestnej činnosti, ktorej sa odsúdený dopustil. Súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že prvý záznam v Registri trestov sa týka zločinu lúpeže, teda sa jedná o násilnú trestnú činnosť ako aj následné záznamy, ktoré sa týkajú opäť násilnej trestnej činnosti. Čo sa týka dvoch záznamov upustenia od uloženia súhrnného trestu, súd ich hodnotí tak, že v prípade, keby išlo o skutky v jednom konaní, síce tie záznamy by tam neboli, ale trestné činy áno. Odsúdenému bol v minulosti uložený podmienený trest odňatia slobody, teda odsúdenému bola daná možnosť ukázať, že je schopný viesť riadny život, minimálne počas skúšobnej doby, ktorú však nevyužil. Odsúdený sa počas trvania skúšobnej doby opätovne dopustil spáchania trestného činu, čo viedlo k nariadeniu trestu odňatia slobody uloženého skorším rozhodnutím. Odsúdený teda napriek potrestaniu a upozorneniu súdu na protiprávnosť svojho konania sa tohto dopustil opäť, a od jeho spáchania ho neodradila ani hrozba nariadenia nepodmienečného trestu odňatia slobody. Spáchané trestné činy mali povahu násilnej trestnej činnosti, a to ublíženie na zdraví a výtržníctvo, súd zároveň poukazuje aj na trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia, čo svedčí o nerešpektovaní uloženého zákazu zo strany odsúdeného. Vzhľadom na povahu a početnosť týchto skutkov v zásade v krátkom období, čo svedčí o vyššej intenzite páchania trestnej činnosti, ktorých sa odsúdený dopustil, súd má dôvodnú pochybnosť o tom, či od odsúdeného možno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti, a preto súd dospel k záveru, že u odsúdeného nie je splnená druhá materiálna podmienka a jeho žiadosť zamietol.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.